

Na osnovu čl. 4.2 i 4.8, Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 7/02, 13/03, 76/09 i 1/11) i člana 33. Metodologije za izradu tarifa za usluge distribucije električne energije u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 89/11 i 90/14), rješavajući po zahtjevu Javnog preduzeća za komunalne djelatnosti "Komunalno Brčko" d.o.o., Brčko, broj: 03.02-13339/14 od 7. novembra 2014. godine, na sjednici Državne regulatorne komisije za električnu energiju održanoj 29. decembra 2014. godine, donijeta je

ODLUKA

O TARIFAMA ZA USLUGE DISTRIBUCIJE ELEKTRIČNE ENERGIJE U BRČKO DISTRIKTU BOSNE I HERCEGOVINE

Član 1.

(*Predmet*)

Ovom odlukom utvrđuju se tarife, odnosno cijene distribucije električne energije izražene kroz tarifne stavove, koji služe za obračun i naplatu usluga distribucije električne energije od kupaca električne energije u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine.

Član 2.

(*Tarifni stavovi*)

Tarifni stavovi za usluge distribucije električne energije za kupce u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine su sljedeći:

Opis		Tarifni stavovi za usluge distribucije električne energije*					
		Obračunska snaga		Aktivna električna energija		Prekomjerno preuzeta reaktivna električna energija	
Kategorije potrošnje i grupe kupaca	Jedinica mjere	KM/kW/mjesec		feninga/kWh		feninga/kvarh	
	Sezona	VS (zima)	NS (ljeto)	VS (zima)	NS (ljeto)	VS (zima)	NS (ljeto)
35 kV	VT	2,69		0,73		2,40	
	MT			0,37			
10 kV	VT	6,81		1,57		3,02	
	MT			0,78			
0,4 kV – javna rasvjeta	ST			6,16			
0,4 kV – ostala potrošnja	1 TG	11,50		2,22		4,19	
	MT			1,11			
	2 TG	ST	3,41	2,62	4,95	3,81	
	VT				5,64	4,34	4,30
	MT				2,82	2,17	
0,4 kV – domaćinstva	1 TG	ST	1,95	1,50	4,40	3,39	
	VT				4,97	3,83	
	MT				2,49	1,91	

**Tarifni stavovi ne sadrže iznos poreza na dodatu vrijednost.*

Član 3. *(Obračunska snaga)*

Obračunska snaga iznosi 5 kW za tarifne grupe kupaca iz kategorija potrošnje na 0,4 kV kod kojih se obračunska snaga ne utvrđuje mjerenjem (2. i 3. tarifna grupa iz kategorije ostala potrošnja, 1. i 2. tarifna grupa iz kategorije domaćinstva).

Član 4. *(Tarifni stavovi prema sezonom i dobu dana)*

- (1) Tarifni stavovi za aktivnu energiju primjenjuju se prema sezoni, i to:
 - a) u višoj sezoni (VS) od 1. oktobra do 31. marta,
 - b) u nižoj sezoni (NS) od 1. aprila do 30. septembra.
- (2) Tarifni stavovi za aktivnu energiju primjenjuju se prema dobu dana, i to:
 - a) veći dnevni tarifni stavovi (VT) od 6 do 22 sata tokom zimskog računanja vremena, odnosno od 7 do 23 sata tokom ljetnog računanja vremena,
 - b) manji dnevni tarifni stavovi (MT) od 22 do 6 sati tokom zimskog računanja vremena, odnosno od 23 do 7 sati tokom ljetnog računanja vremena.
- (3) Izuzetno od stava (2) ovog člana, za kategoriju potrošnje domaćinstva tarifni stavovi za aktivnu energiju primjenjuju se prema dobu dana, i to:
 - a) veći dnevni tarifni stavovi (VT) od 7 do 13 sati i od 16 do 22 sata tokom zimskog računanja vremena, odnosno od 8 do 14 sati i od 17 do 23 sata tokom ljetnog računanja vremena,
 - b) manji dnevni tarifni stavovi (MT) od 13 do 16 sati i od 22 do 7 sati tokom zimskog računanja vremena, odnosno od 14 do 17 sati i od 23 do 8 sati tokom ljetnog računanja vremena, te nedjeljom.

Član 5. *(Obaveza objave tarifnih stavova)*

Javno preduzeće za komunalne djelatnosti “Komunalno Brčko” d.o.o., Brčko, dužno je na odgovarajući način objaviti tarifne stavove i relevantne odredbe ove odluke, te ih učiniti dostupnim svim kupcima na području Brčko Distrikta BiH.

Član 6. *(Završne odredbe)*

- (1) Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, a primjenjuje se od 1. januara 2015. godine.
- (2) Dispozitiv odluke objavljuje se u “Službenom glasniku BiH” i službenom glasilu Brčko Distrikta BiH.

Obrazloženje

Shodno *Odluci o osnivanju javnog preduzeća “Komunalno Brčko” d.o.o., Brčko* (“Službeni glasnik BD BiH”, br. 20/07, 21/07, 24/08 i 33/09), “Komunalno Brčko” d.o.o., Brčko (u dalnjem tekstu: Kompanija) dužno je omogućiti distribuciju električne energije, te vršiti snabdijevanje korisnika sistema i kupaca električnom energijom na svom području djelovanja.

U skladu sa članom 7. *Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini* (“Službeni glasnik BiH”, br. 7/02, 13/03, 76/09 i 1/11 – u dalnjem tekstu: Zakon o prijenosu) i članom 107a. *Zakona o električnoj energiji* (“Službeni glasnik BD BiH”, br. 36/04, 28/07, 61/10 i 4/13) za obavljanje ovih aktivnosti Kompanija je bila

dužna pribaviti licencu Državne regulatorne komisije za električnu energiju (u dalnjem tekstu: DERK), a prema uvjetima, kriterijima i procedurama koje odredi DERK.

Kompanija je vlasnik licence za obavljanje djelatnosti distribucije električne energije na području Brčko Distrikta BiH, registracijski broj: 05-28-12-413-28/12 izdate odlukom DERK ("Službeni glasnik BiH", broj 5/13).

Tarife za usluge proizvodnje, distribucije i snabdijevanja električnom energijom u Brčko Distriktu BiH, saglasno naprijed pomenutim zakonima regulira i odobrava DERK.

Kompanija je 7. novembra 2014. godine uputila DERK-u zahtjev za određivanje tarifa za usluge distribucije električne energije i tarifa za snabdijevanje u okviru javne usluge broj: 03.02-13339/14 (zaprimljen u DERK-u pod brojem: 04-28-5-358/14 istog dana).

U planu za 2015. godinu Kompanija planira količinu električne energije za potrebe snabdijevanja krajnjih kupaca električne energije u Brčko Distriktu BiH u iznosu 258.592.836 kWh. Potrebno je istaći da je ovo značajno precijenjen iznos, uzimajući u obzir historijske podatke o kretanju potrošnje krajnjih kupaca u Brčko Distriktu. Potrošnja krajnjih kupaca u 2013. godini iznosila je 223.755.921 kWh, a prema realizaciji za deset mjeseci u 2014. godini, potrošnja je na nivou one iz 2013. godine. Od 2009. godine primjetan je trend stagnacije potrošnje električne energije u Brčko Distriktu BiH. Planirani iznos za 2015. godinu veći je za 15,6% u odnosu na potrošnju iz 2013. godine pa, prema tome, ne može se uzeti kao relevantan za kalkulaciju tarifnih stavova kod krajnjih kupaca, ali se može koristiti kao vrijednost preuzete energije sa prijenosne mreže, jer prema historijskim podacima, odgovara toj veličini.

Razmatranje zahtjeva za tarife kroz postupak odobravanja tarifa u najvećoj mogućoj mjeri mora ispoštovati osnovna načela koja propisuju da će tarife biti pravedne i razumne, ravnopravne, zasnovane na objektivnim kriterijima i opravdanim troškovima i određene na transparentan način.

Podaci Kompanije za djelatnost distribucije električne energije navode planirane troškove i rashode za 2015. godinu, ostvarenje za 2013. godinu i procjenu ostvarenja za 2014. godinu (Tabela 1).

Komisija je usmjerila svoja razmatranja na sve elemente u troškovnoj strukturi koje je isticala Kompanija, te na osnovu njihove vlastite opservacije izlaže sljedeća svoja stanovišta:

Iz dostavljenog zahtjeva može se primjetiti da je realizacija *materijalnih troškova* u 2013. godini za 25% veća od odobrene za 2012. godine i ima tendenciju stalnog rasta. Kompanija u zahtjevu nije detaljnije analizirala uzroke rasta ovog troška. Rast se može opravdati činjenicom da je u posljednje dvije godine došlo do povećanog obima sredstava u upotrebi, a koja su u vlasništvu Kompanije, te se može odobriti iznos u nivou dostignutog iz 2013. godine, odnosno 1.260.000 KM.

Analizirajući *trošak usluga*, kao i obrazloženje porasta koje navodi Kompanija, ne može se zaključiti da postoji potreba za značajnim povećanjem u odnosu na ostvarenje iz 2013. godini. Uvažavajući prijedlog voditelja postupka kao i činjenicu da Kompanija nije imala komentare na prijedlog voditelja postupka, za 2015. godinu smatra se opravdanim za trošak usluga odobriti iznos od 460.000 KM.

Na poziciji *troškova radne snage* za djelatnost distribucije električne energije Kompanija planira ostvariti iznos za 2015. godinu od 4.300.000 KM koji je približan ostvarenju ovog troška u 2013. i 2014. godini. Komisija je u prethodnom tarifnom postupku odobrila ovaj trošak u iznosu od 4.270.439 KM. Broj zaposlenih alociran na djelatnost distribucije električne energije iznosi 201 što predstavlja 41% od ukupnog broja zaposlenih u Kompaniji.

S obzirom da Kompanija ne planira povećavati broj zaposlenih u djelatnosti distribucije u 2015. godini i da prema dostavljenim obrascima u tarifnom zahtjevu Kompanija planira zadržati nivo dostignutih zarada iz 2013. godine, može se odobriti zahtijevani iznos za trošak snage u 2015. godini, odnosno 4.300.000 KM.

U tarifnom zahtjevu Kompanija nije posebno obrazlagala visinu *troška amortizacije*. Na osnovu podataka koji su dostavljeni u tarifnom postupku, odgovora Kompanije i dostavljene dokumentacije, može se zaključiti da je porast troška amortizacije u 2014. i 2015. godini uzrokovan planiranom aktivacijom stalnih sredstava. Kako Kompanija iz tehničkih razloga nije u mogućnosti izvršiti polugodišnji obračun amortizacije, faktički ne postoji pouzdana procjena ovog troška za 2014. godinu.

Komisija, koristeći iskustvo iz prethodnog postupka kada je odobreni trošak amortizacije bio primjetno veći u odnosu na realizirani, u skladu sa načelom opreznosti odobrava trošak amortizacije u iznosu od 480.000 KM.

U grupi *nematerijalnih troškova* su nematerijalni troškovi kao što su: troškovi reprezentacije, troškovi osiguranja imovine i lica, troškovi članarina, regulatorna naknada i ostali nematerijalni troškovi (stipendije, takse, registracija vozila itd.). U normalnim uvjetima, po svojoj strukturi ova kategorija troškova ne zavisi značajno od obima poslovanja. Imajući u vidu da Kompanija nije detaljnije obrazložila traženo povećanje, niti je komentirala prijedlog dat u Izvještaju voditelja postupka, ne može se opravdati zahtijevani iznos na ovoj troškovnoj poziciji, već je razumno odobriti trošak u iznosu od 320.000 KM umanjen za iznos regulatorne naknade od 57.000 KM koji se odobrava kao posebna stavka, dakle, 263.000 KM na ime nematerijalnih troškova.

S obzirom da Kompanija nije dostavila detaljniju analitiku pozicije *ostalih rashoda*, niti pružila obrazloženje za ovu grupu troškova, objektivno je odobriti iznos od 175.000 KM.

Finansijski troškovi obuhvaćaju troškove kamata na kredite i bankarske troškove za obradu i odobrenje kreditnih zaduženja. U prethodnom tarifnom postupku ovaj trošak nije egzistirao u ukupnim troškovima. Iako je kroz nadzor rada Kompanije obavljen 24. aprila 2014. godine konstatirano da Kompanija nema kreditnih zaduženja, Kompanija za 2015. godinu trošak kamata planira u iznosu od 250.000 KM. Uvidom u dostavljenu dokumentaciju jasno je da Kompanija ima odobren revolving kredit na iznos od jedan milion KM u svrhu plaćanja računa van valute, ali je mjesečni trošak kamata znatno manji od planiranog te Komisija odobrava ovaj trošak u iznosu od 50.000 KM.

Kompaniji se kao opravdani trošak priznaje i iznos u visini od 57.000 KM po osnovu obaveze plaćanja regulatorne naknade propisane *Odlukom o utvrđivanju regulatorne naknade za 2015. godinu* ("Službeni glasnik BiH", broj 84/14).

Kada je u pitanju dobit u djelatnosti distribucije, imajući u vidu vremenski trenutak i sveukupne okolnosti koje prate isporuku električne energije kupcima u Brčko Distriktu BiH, Komisija stoji na stanovištu da ne odobrava dobit, kako bi se što više ublažio udar na cijene energije za krajnje kupce i izbjegle nagle promjene.

Imajući u vidu prethodno navedeno, određen je potreban prihod u 2015. godini Kompaniji za djelatnost distribucije električne energije u koji ulaze operativni i kapitalni troškovi u iznosu od 7.045.000 KM.

U narednoj tabeli prikazani su podaci Kompanije za djelatnost distribucije električne energije kao i odobrene veličine za 2015. godinu.

Tabela 1.

Troškovi i rashodi (KM)	2013. (ostvarenje)	2014. (procjena)	2015. (zahtjev)	2015. (odobreno)
Materijalni troškovi	1.261.440	1.300.000	1.355.000	1.260.000
Troškovi usluga	481.597	490.000	520.000	460.000
Troškovi radne snage	4.357.321	4.331.136	4.300.000	4.300.000
Amortizacija	386.210	500.000	600.000	480.000
Nematerijalni troškovi	391.147	410.000	487.000	263.000
Ostali rashodi	227.090	250.000	310.000	175.000
Troškovi kamata i ostali finansijski troškovi	139.158	170.000	250.000	50.000
Regulatorna naknada				57.000
Ukupno troškovi i rashodi	7.243.963	7.451.136	7.822.000	7.045.000

Troškovi distributivnih gubitaka električne energije određeni su na osnovu nabavne cijene električne energije koja u sebi ne sadrži prenesene troškove (tarifa za usluge prijenosa, tarifa za rad NOS-a i tarifa za sistemske usluge koja obuhvaća troškove pomoćnih usluga i troškove gubitaka na mreži prijenosa) i odobrene količine električne energije za pokrivanje gubitaka. Kalkulacijska cijena za izračun troška pokrivanja gubitaka na distributivnoj mreži iznosi 6,70 feninga/kWh. U skladu sa *Metodologijom za izradu tarifa za usluge distribucije električne energije u Brčko Distriktu BiH*, u nadležnosti DERK-a je da odobri procenat gubitaka na distributivnoj mreži. Ostvareni gubici u 2013. godini iznosili su 13,05% od ukupne nabavljenе energije i viši su od ostvarenog prosjeka u BiH koji iznosi 11,55%. Kako bi se gubici na distributivnoj mreži u Brčko Distriktu BiH postepeno sveli na nivo prosjeka u BiH, Komisija za 2015. godinu odobrava iste u visini od 12,5% odnosno 32.324.105 kWh, što u konačnom daje iznos troška od 2.169.273 KM.

U cilju određivanja distributivne mrežarine tj. tarifnih stavova za usluge distribucije električne energije u Brčko Distriktu BiH, potrebno je odrediti i ostale troškove koji su sastavni dio ukupnih troškova distributivne djelatnosti (tzv. preneseni troškovi).

Troškovi usluga prijenosa električne energije za korisnike distributivnog sistema određeni su na bazi jediničnih cijena od 0,578 feninga/kWh i 1,519 KM/kW za planiranu električnu energiju preuzimanja sa mreže prijenosa (258.592.836 kWh planirano preuzimanje energije i 495.381 kW planirano preuzimanje snage u 2015.) i u apsolutnom iznosu su 2.247.150,34 KM

Troškovi rada Nezavisnog operatora sistema određeni su na bazi cijene od 0,0592 feninga/kWh i preuzete aktivne električne energije iz mreže prijenosa, iznose 153.086,96 KM.

Troškovi pomoćnih usluga (troškovi obezbjeđenja rezerve snage za sekundarnu i tercijarnu regulaciju) u tarifi za korisnike distributivnog sistema određeni su na bazi ukupne cijene od 0,2176 feninga/kWh i preuzete aktivne električne energije iz prijenosne mreže i iznose 562.698,01 KM.

Troškovi prijenosih gubitaka u tarifi za korisnike distributivnog sistema iznose 434.953,15 KM, a određeni su na bazi preuzete aktivne električne energije iz prijenosne

mreže i cijene od 0,1682 feninga/kWh, koja važi za balansno odgovornu stranu u okviru koje je djelovala Kompanija u 2014. godini.

Ukupan potreban prihod (ukupni troškovi) za izračun tarifa za uslugu distribucije električne energije u Brčko Distriktu BiH iznosi 12.612.162 KM i sastoji se od operativnih i kapitalnih troškova djelatnosti distribucije u iznosu 7.045.000 KM, troškova gubitaka energije u distributivnom sistemu u iznosu 2.169.273 KM i prenesenih troškova (usluge prijenosa električne energije, usluge NOS-a i sistemske usluge) u iznosu 3.397.888 KM.

Ukupni troškovi distributivnog sistema u Brčko Distriktu BiH se, prema *Metodologiji za izradu tarifa za usluge distribucije električne energije u Brčko Distriktu BiH*, alociraju na kategorije potrošnje korisnika distributivnog sistema po tarifnim elementima i stavovima. Prema mišljenju Komisije, predloženi tarifni stavovi pružaju realnu osnovu Kompaniji da u 2015. godini za djelatnost distribucije električne energije ostvari potreban prihod koji omogućava nesmetano funkcioniranje.

Na osnovu naprijed izloženih stanovišta Komisije, u okvirima njenih diskrecijskih prava da potvrdi reprezentativnost i opravdanost svih podnijetih podataka i tvrdnji, da procjenjuje stepen vjerovatnoće ostvarenja svih prognoziranih troškova i rashoda i da odobrava tarife uvažavajući i konkretne okolnosti u periodu podnošenja zahtjeva za odobrenje tarifa sve do objektivizacije uvjeta za njihovo preciznije određivanje, te koristeći proširena ovlaštenja utvrđena Zakonom o prijenosu i da uređuje i pitanja reguliranja distribucije električne energije kupcima na području Brčko Distrikta BiH, Komisija donosi odluku kao u dispozitivu.

DERK će kontinuirano pratiti efekte primjene usvojenih tarifa zadržavajući pravo podešavanja tarifnih stavova kada ocijeni da je to potrebno.

U skladu sa članom 9.2 *Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini*, protiv ove odluke može se pokrenuti postupak pred Sudom Bosne i Hercegovine podnošenjem tužbe u roku od 60 dana od dana objave ove odluke.

Broj: 04-28-5-358-22/14
29. decembra 2014. godine
Tuzla

Predsjedavajući Komisije
Nikola Pejić